

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvoló frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Konsumna društva in — krščanski socialci.

Večkrat se je že dokazalo, da je našim klerikalcem, h katerim s prav lahko vestjo prištevamo krščanske socialce, gospodarsko vprašanje slepilo za neumne, neizobražene volilce. Na njihovih programih je povsod debelo in veliko tiskano, da so le oni ona stranka, katera hoče rešiti proletarijat propasti. In posebno pri nas na Kranjskem se krščanski socialci — v lemenatu izšolani — širokoustijo z gospodarsko reorganizacijo našega naroda. Seveda je edini studenec narodno-gospodarske vednosti glava Šusteršičeva, iz katere se potem vsa učenost v večjih ali manjših potokih pretaka v glavice kaplančkov in župnikov. Toda, kakšna je ta narodno-gospodarska takozvana »reorganizacija«, kakšen smoter ima — to se menda že dostikrat prav natančno osvetlilo. Da je vse skupaj le podpora, in sicer prav izvrstna podpora neke gotove odvetniške pisarne tam v Ovijačevi hiši — to je popolna istina. V drugi vrsti je pa le orodje, da se ubije narodno-napredno trgovstvo — toda poleg tega se pa ubija tudi naš kmet. Seveda naši klerikalci — na gospodarskem polju se imenujejo krščanski socialci — tega nočejo priznati, ampak vedno in povsod trdijo in s falzificiranimi bilancami dokazujejo, da so konsumna društva edina rešitev našega kmeta.

Na cesarskem Dunaju pa živi mož, ki je našim krščanskim socialcem nekaj bog, katerega si na vseh poljih stavijo za vzgled kot umnega, najizvrstnejšega krščanskega socialca. No, in v resnici je ta mož — recimo mu dr. Karol Lueger, služajno je tudi župan dunajski — voditelj krščansko-socialne stranke v Avstriji. In ta mož, ta dr. Karol Lueger, ta vodja krščansko-socialne stranke — si upa očitno nastopati zoper konsumna in enaka društva. Ni li to škandal — za celo krščansko-socialno stranko? Toda oglejmo si dejstvo!

V petek, 18. oktobra t. l., so v ljud-

ski dvorani dunajskega magistrata zborovali mali obrtniki in trgovci, kramarji itd., in sicer pod patronanco župana dr. Luegerja. In ti ljudje so sklenili resolucijo za »Aufhebung der Konsumvereine, Lebensmittelmagazine und aller derartigen Unternehmungen, ebenso die unbedingte Einschränkung der landwirthschaftlichen Kasinos in Lagerhäuser auf ihren eigentlichen statistischen Zweck, weil alle derartigen Institutionen in ihrer heutigen Wirksamkeit der Allgemeinheit keinerlei Vortheil bringen, dagegen den unausbleiblichen Ruin der Handels- und Gewerbetreibenden herbeiführen«.

Dr. Lueger se je popolnoma strinjal s to resolucijo ter se v svojem daljšem govoru zavzel za trgovce in obrtnike. Ni li s tem postal izdajalec krščansko-socialne stranke? — povejte, Vi gospodje okoli »Slovenca«. Niste li s tem dobili zausnice, katero morate pomniti celo svoje življenje? Ni li vodja krščansko-socialne stranke s tem priznal nehote, da se popolnoma strinja z bojem, katerega bojuje narodno-napredna stranka na Kranjskem zoper ničvredna, za ljudstvo pogubonosa konsumna društva? Govorite, Vi — slovenski krščanski socialci!

S tem je zopet obsojena, in kako obsojena narodno-gospodarska organizacija naše klerikalne stranke. Torej sam vodja krščanskih socialcev pripozna, da konsumna društva ne donajajo »der Allgemeinheit keinerlei Vortheil«, — ampak le posameznim osebam, in to pri nas dr. Šusteršiču in tovarišem.

Toda ubogi naš kmet še vedno slepo verjame tem črnim volkovom, ki ga bodo sčasoma s kožo in kostmi pojedli. Pač bo morda spoznal svoje voditelje — toda morda bo prepozno. Ko bode uničen, popolnoma uničen, bo tarnal, vzdihoval ter iskal rešitve. Suhe, koščene, okrvavljene roke se bodo stegale proti nebu ter prosile pomoči — obubožani kmetje, brez strehe, brez zavetišča bodo iskali preno-

čišča — toda izza zidov se bode čulo smejanje sitih in rdečepolnih mož-meniho, čulo se bode smejanje tujcev, ki bodo zasledili našo lepo deželo... Toda upajmo, da ne bo tako, kajti klerikalni gradovi nimajo temelja in ob vznožju gnije, gnije. In razrušili se bodo ti gradovi vsled gnilobe v njih samih, padli bodo ter pokopali na vekomaj njih gospodarje. In potem bo zasijalo zlato solnce, ono božje solnce, katerega si tako želimo. — a.

V Ljubljani, 22. oktobra.

Koalicija vseh slovanskih strank v parlamentu.

»Nar. Listy« poročajo, da se proti navalu Vsenemcev, ki imajo na vrvi vse nemške stranke — celo krščanske socialiste, — združijo vse slovanske stranke v ožjo ali širšo zvezo. K širši zvezi bi pristopili tudi Poljaki, ki bi imeli glede na jezikovno, narodno in avtonomistično vprašanje popolno svobodo, tako da se smejo eventualno pridruževati od slučaja do slučaja tudi nemškimi (!) strankam. V ožjo zvezo pa bi stopili češki konservativni veleposestniki, Mladočehi, češki agrarci, češki narodni socialci, radikalni Malorusi, vsi Slovenci, Hrvatje in Srbi. Ta ožja zveza bi štela 130, širša pa 191 poslancev. Ožja zveza bi imela posebno parlamentarno komisijo, ki bi se dogovarjala z drugimi komisijami. Pogajanja za to komisijo so se že začela.

Avstro-Ogrska in Amerika.

Splošno se je opazalo, da se ob otvoritvi državnega zbora predsednik Vetter ni z nobeno besedico spominjal smrti predsednika Mac Kinleya. Nekateri listi so smatrali to za veliko netaktnost. Sedaj poroča »Reichswehr« iz diplomatskih krogov sledeče: Informirancem je že davno znano, da je že okoli dve leti razmerje med Avstro-Ogrsko in Ameriko pač docela korektno, a nikakor ne prijateljsko. Vzrok temu je postopanje vlade Zjedinjenih držav v aferi Hazleton. Tam je bilo pri nekem štrajku po krivdi ameriških uradnikov in policijstov ubitih več avstro-

ogrskih rudarjev. Naša vlada je imenom dedičev tistih ubitih delavcev zahtevala pri ameriški vladi odškodnino, katere ni dobila. Reformirati bi se bilo moralo tudi avstro-ogrsko poslaništvo v Washingtonu in ameriško poslaništvo na Dunaju. Vse to pa se radi omenjene afere ni zgodilo, tako da ima še danes v Washingtonu poslanik Mehike prednost pred avstro-ogrskim, kar je vsekakor čudno in smešno!

Zaprte in odprte države.

Po smrti afganskega emirja je v državi vse mirno in ob pogrebu Abdur Rahmanovem v Kabulu je pozdravljalo občinstvo z navdušenjem novega emirja Habib Ullah Chana. Novi vladar je naklonjen Angležem in to je provzročilo nemalo nevoljo na Ruskem, katero želi, da se zdaj Afghanistan odpre vsem državam, dočim dozdej na podlagi pogodbe iz l. 1879 je bil odprt le Angležem, angleški trgovini in samo angleški konzuli so stanovali v afganskih mestih. Že sosednja Perzija je odprta vsem državam. Tudi Kitajska je bila dolgo zaprta, »zaklenjena« pravijo Rusi, evropskim državam, in šele po vojski l. 1857—60 izsilile so velevlasti, zlasti Anglija in Francija, da se je vsaj v nekaterih lukah odprl dohod h Kitajski, da je bilo pri kitajskem dvoru sprejeto zastopništvo evropskih vlad ter da so slednjič Kitajci iz svojega diplomatičnega jezika izpustili izraz »I« (= barbarji) za Evropejce. Za slično odprtje si zdaj prizadeva v Afghanistanu ruska država.

Vojna v Južni Afriki.

Angleži zbujujajo smeh in zaničevanje vsega sveta! Včeraj smo poročali, da je vojno sodišče obsodilo celo vrsto burskih deklet v starosti 15—20 let radi »veleizdajstva« v ječo za mesec dni. Danes je to veleizdajski zločin tudi pojasnjen. S čim so se pregrešile uboge burske deklice tako, da morajo v podzemeljske kleti? Iz Londona poročajo: »Bile so nesramne v besedi in dejanju.« Ali vojno sodišče vendar ne sodi vlačug! Toda ne, nesramnost Burk se je kazala v tem, da so »govorile zaničljivo o angleški kroni

LISTEK.

Angeljeva ljubica.

Novela iz beneških spominov. Poljski spisal Vladimir Zagorski.

(Dalje.)

Po tem dogodku sem prečul vso noč.

Zaman sem si lomil glavo, hoteč vganiti, kaj je moglo nakloniti Carlotto do tako nepričakovanega sklepa.

Ta čudna ženska, dasiravno plesalka, bila je, kar se tiče skromnosti, pravcati krokodil. Privajena že od mladih let na razsvetljavo v gledališču, odgrinjala je na odru brez ovire svoje prsi in ramena, metajoč naokrog ubijalne poglede in koketen smeh. Za odrom pa je bila kakor redovnica; — skoro plašljiva.

Nisem mogel tudi misliti, da bi jo bila k »pozovanju« sklonila želja po denarju. Bilo je med nami nekoliko bogatinov; — vsak izmed njih je bil zmožen dražje plačati njeno uslugo.

Nikakor si tudi nisem mogel domisljati, da bi bil našel ljubezen v njenem srcu. Nikdar ji namreč nisem razkril svojih občutkov, pa tudi mi ni dajala kakšne prednosti pred tovariši. Dà, še več, ako

je bila v njenem vedenju razlika, je bila le v mojo škodo.

Zdelo se mi je, da je uprav do mene bila manj svobodna in zaupljiva, nego do mojih tovarišev. Kaj jo je torej moglo nagniti do tega, da mi je hotela »pozovati«? Ne zmožen najti ključa k razvozanju te zagonetke, vstanem že o svitu s postelje ter jamem delati priprave za sprejem pričakovanega gosta.

Moja slika bi naj predstavljala Magdaleno, pokorečo se v puščavniški votlini. Na pol sedeča, na pol klečeča, z licem proti gledalcem obrnjena, imela bi imeti svetnica vpr t svoj pogled v par metuljev, frfrazočih okrog mrtvaške glave, ležeče na tleh.

Širok pramen svetlobe, prodirajoč skozi špranjo skalnate votline, naj bi ogreval s svojo toploto hrbet gole sporkornice; lice, ramena in roke, pritiskajoče križ na prsi, pa naj bi osvetljevala svetloba, odbijajoča se od skalnate stene.

Poglavitni efekt bi imel tičati v izrazu oči, vprti v podobo posvetne nečimurnosti, obračajoč njene misli k spominom minulega življenja. Nadejal sem se, da vlijem v solzni pogled vso dramo občutkov, pretresajočih pokorečo se grešnico.

Sorazmerno temu namenu sem priredil stanovanje za svoj model. Na vzvišeno mesto v kotu delavnice sem pognil preprogo, na kateri bi imela klečati plesalka. Okna sem zakril z zavesami tako, da je svetloba prodirala skozi nje le v jedno točko, primerno mojemu namenu. V primerni oddaljenosti sem postavil tudi svoj fotografski stroj ter se pripravil za vsak slučaj.

Nisem hotel namreč utrujati Carlotte že v prvi seji, marveč želel polagoma in previdno privaditi jo potrpežljivosti, da bi se mogel okoristiti s svojim modelom v najvažnejšem času dela, to je v trenutku, ko bom potreboval vzora za študijo razliva svetlobe in sence na telesu.

Vse te priprave sem delal brez velikega upanja, da mi bodo sploh potrebne. Na besede take fantastike, kakoršna je bila Carlotta, se ni bilo mogoče povsem zanašati.

Mogla je, napovedavši svoj prihod, povsem izostati; ko bi pa tudi prišla, mogoče, da ne bo hotela »pozovati«, končno pa se je mogla tega »pozovanja« po jedni ali dvakratni seji naveličati.

V takem slučaju bi mi fotografski posnetek zelo olajšal delo.

Pripravivši vse potrebno, sedem utru-

jen na naslanjač, premišlajoč, ali v naglici nisem česa pozabil.

Zapazil sem, da moja delavnica izgleda nenavadno surovo in prišlo mi je na misel, da bi ta vtis utegnil pregnati mojega fantastičnega gosta. Pogledam na uro; kazala je osem. Vzevši torej s seboj služabnika, stečem v mesto po cvetice, da ž njimi nekoliko ozaljšam svojo delavnico. Vrnila sva se z orjaškimi snopi bezga, rož in jazmina ter potaknila te cvetke v vaze.

Tako ozaljšana, je postala moja delavnica podobna ženskemu budoaru.

Njen surovi značaj so vedrile bezeg in rože, nalik smehlajoči se pomladi. Vonjava jazmina, nadkriljujoča smrad barv in povlaka, jo je napolnjevala z nekako razkošno milino.

A vendar me to vse še ni povsem zadovoljilo. Še premalo mi je bilo vonjave in smeha. Rad bi bil nakopičil v resno obzidje svoje delavnice vse pomladne cvetke.

Ali sem mar hotel s tem pridobiti Carlotto za svoje umetniške namene? Ali nemara še kaj več? Na to bi danes temeljito ne mogel odgovoriti. Takrat se mi je zdelo, da delam vse to radi svoje slike, radi Magdalene, ki bi me imela proslaviti med svetom. (Dalje prih.)

ter da so bile nevarne (!!!) ređu v Kaplandiji s tem, da so neki burski oddelek, ki je vdrl v Maraisburg, pozdravile in objele! Veleizdajstvo je torej, ker so Burke svoje očete, brate, ženine in sorodnike ali vsaj svoje krajanke kot rešitelje pozdravile in jih objemale! Predsednik sodišča kapitan Gillwald, je obsodil deklince na izjavo ene same priče, sergeanta mestne straže, Mullerja. Sodnik je vprašal pričo, ali so začeli z objemanjem Buri ali Burke, toda Muller tega ni mogel povedati. Bržčas so začeli vsi naenkrat! Ali veleizdajniški zločin se mora kaznovati, zato bodo Burke radi svojih objemov in poljubov sedele po 30 dni! Evropa pa vedi sedaj, da smejo Burke objemati k večjemu Angleže, sicer pa nikogar! — Iz Londona je došla 19. t. m. brzjavka: V vojnem uradu vlada velik nemir, ker so došla neugodna poročila o položaju v Kaplandiji. Ker odklanja vojni urad vsako informacijo, se sodi, da je položaj jako resen in da se je začela splošna ustaja Afrikanderjev. V vojni urad je 17. t. m. dospela brzjavka, da so Buri vdrl v Malmesburg, glavno mesto okraja enakega imena in končno postajo proge od Kapstadta do Malmesburyja. V Kapstadtu je nastalo velikansko razburjenje. Mestna straža je zasedla naglo vse vhode, ker so se Angleži bali, da pridejo Buri, katere vodi Maritz, meščan iz Johannesburga. V Kapstadtu se je nabralo mnogo židov, ki so menili, da bodo mogli v zlata bogate okraje, kjer bi se naselili. Ker vojne noče biti konec, so zašli židje v največjo bedo.

Dopisi.

Iz Mokronoga, 18. oktobra.

»Slovenec« me je v št. 212 osebno napadel z imenom, češ da sem uradni agitator, da sem agitiral in podpisoval glasovnice in na opomine podpisal narodne kandidate. Dobro vem, da je ta lažnjiva denunciacija prišla iz trebelske farovške malhe. Gosp. kaplan Nagode je namreč v raznih krajih tako godel. Ti možiceljni vidijo na drugih celo take pege, katerih nimajo. Čislajo nas, če smo tako dobri, da jim ne povemo njih slabosti, drugače pa s kolom po nas. No, g. Nagode, kaj ste pozabili na sveto pismo, ki pravi: hinavec naj izdere najprvo bruno iz svojega očesa in potem šele bližnjemu pezdir? Kaj je pa na tem, če je mene kak volilec prosil, da sem mu povedal narodne kandidate in če me je tudi prosil, da sem mu jih zapisal na kak papir? Kaj je to kaj nedopustnega? To nima prav nobene pomena, pač pa so Vaše agitacije in Vaše obnašanje resnično obsodbe vredne. Kako ste letali od vasi do vasi! Kakor kravji mešetarji! Z vsemi silami podpisovali ste glasovnice, in ni bila nobena pot pregrda in nobena noč pretemna. Zakaj ste prosili, da je Vas mlad fant spremljal pozno ponoči, in kaj sta napravila z vašim volilnim kaplanom, da sedaj babe po trebelski fari govore, da liberalci hudiča molijo? Kaj ne, da lepa novica! Pa še na nekaj vas moram opozoriti, g. Nagode. Kaj ste pozabili, kako ste se zabavali 15. avgusta na svetem Vrhu in potem še naprej, kako ste se lepo obnašali! Dasi duhovnik, ste popolnansko službo božjo pod lipo zapili in potem še nekaj mešetarili pri eni kupčiji. Končno, ko so se vsi vinski bratci razšli, ste morali tudi Vi lipo zapustiti. Ko ste prišli do prve gostilne, ste brž pristopili v družbo igralcev taroka. Pri vašem popoldanskem delu sem bil sam pričujoč, potem sem vas zapustil, a pozno v noči sva zopet prišla skupaj v drugi gostilni. Tam ste bili pa že prav dobro sladkoginjani. Tam ste se pa tudi lepo obnašali. Saj menda niste še pozabili, da ste se začeliregati z gosti! Malo je manjkalo, da niste dobili nekaj zaušnic, ki bi se vam bile prav prilogle, ker ste začeli po mizi razbijati. Neki mož vas je hotel vreči na cesto, a vi ste vzeli križ v roko in ste žugali in vpili, ves pijan: »Mislite, da mene križate, križate tega«. Svarili smo vas, da se to nespodobi a ni dosti zaleglo. Ali boste rekli, da to ni res? Če hočete, vam več oseb naštejemo, ki so Vas videli in slišale. G. kaplan! To je bila lepa popoldanska služba božja, ki ste jo tako dolgo v noč opravljali. Vi ste pa res vzoren duhovnik, in poklicani pregledati,

če ni v mojem očesu kak majhen pezdir, ko ste tako čisti. Ker je mogoče, da se kaj poboljšate, vam za sedaj ne povem nič več, če bo pa treba, znate že kaj zvedeti od »uradnega agitatorja!«

Jožef Berger,

davčni eksikator v Mokronogu.

Iz Dramelj, 20. oktobra. Naš Podhostnik zopet ne miruje. Zadnji čas je jel znova raz prižnico dražiti ljudstvo zoper nekatere osebe. Ali misli pri celjski sodnji plačati zopet kak stotak globe za častikrajo? Zdaj se spuša govoriti na prižnici celo o takih stvarih, o katerih se njegovim možganskim žilicam, kolikor jih še v njegovi butici hira, še sanjalo nikdar ni. Le pustite, Andrejc, napredno časopisje pri miru, o čem takem je za Vas previsoko in prenevarno misliti, pa tudi ne lažite o njem na prižnici, kakor bi ono bilo zoper vero. Dokazovali ste nam zadnjič na prižnici, kdo je naš prijatelj. Drameljsko ljudstvo je pač že zdavnaj prepričano, kakšen ste Vi njegov prijatelj, da ljubite edino njegove žepce. O tem bodite prepričani! — Drameljski župnik se sploh spravlja desetkrat na leto proč od nas, berači v Mariboru in pri patronatih za drugo faro, a možicelj je kot duševni negodnik, ob enem pa tudi kot »štedljivec« in občinski zdravnik povsod razupit, da zanj nikjer ne marajo. Dočim so farmani njega in njegove farovške »jungfrave« že do grla siti, se ne gane proč, čeravno vsakemu čveka, da gre v pokoj, če te ali one fare ne dobi. Ali ni res, Andrejc? Pa vraga, naj se pobere, kdo ga drži? Mi hočemo imeti v občini mir! — Zdaj hoče izpodreti postavno izvoljeni občinski odbor, in radi tega vršila se je te dni pri celjskem glavarstvu obravnava, kjer pa zopet nič družega ni povedal, kakor le sumničenja in obrekovanja, pa mu je zopet spodletelo. Nazadnje pa je pred komisarjem pri obravnavi rekel svojim kimovcem: »Možje, zdaj pa le pojdite z menoj h gosp. glavarju, jaz bodem očitno župana tožil za račun, on mora še danes biti odstavljen«. — Andrejc, le ne smešite se s takimi burkami! Naša stranka je čista in nima nikakih skrivnih oboževalcev Vaše zveste »prijatelje«, ki je znana po celem kraju, da rada pije.

Slednjič Vam še, Andrejc, pripomnimo, ako ne nehate obirati poštenih ljudi, ki so stokrat boljši, kakor Vi, ako se še komu drznete v prihodnje izčeljustiti: »Ti nimaš še toliko poštenja, kakor farovski pes«, potem pa Vam, ljubi Andrejc, bomo opravičeno smeli na vsa usta reči, da v drameljskem farovžu morda ima res edino pes še kaj poštenja. Torej, Andrejc, pazite in ne raztrošajte to mrvice svoje pameti tako brez premisleka. Vašim izmišljenim čenčarijam sicer že dolgo nihče več ne veruje, tudi na prižnici ne, a enkrat se mora tudi temu narediti konec!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 22. oktobra.

— **Osebnosti.** Postajenačelnik v Podnartu g. R. Golob premeščen je k c. kr. železnično-obratnemu uradu v Ljubljano. — Gdč. Ivana Zorec v Ljubljani je provizorično nastavljena kot učiteljica v Prežganjah.

— **Nune v Škofjiloki.** Dobrovoljčkom v naših vrstah se te ženske že smilijo, češ, da preveč mlatimo po njih, ker so vendar ženskega spola, torej polne obzirnosti vredne. »Res je bilo tako,« zdičujejo ti dobrovoljčki, »ali nekdanj, danes je pa bolje!« Tako, kakor je bilo pred tridesetimi leti, res ni! Takrat je nunski katehet kar očitno živel v divjem zakonu s samostanskimi učenkami — in sicer s kričečimi uspehi; takrat je »die ehrwürdige Mutter« imela svojega jahalnega konja, ter se, kadar jo je dolgčas pograbil, podila z njim po kloštrskem dvorišču okrog, takrat je ta »prečasita mati« s plemičem, ki je bil dobil velik laški dobitok, cele noči popivala, in če je o polnoči šampanjca zmanjkalo, odpravila se je »estafeta« v Ljubljano, da se je do jutra novi šampanjec pribavil! Da, tako so izgledali prejšnji časi! Pa ti nas ne brigajo. Brigajo nas jedino le tiste milijarde bacilov, ki tiče v zidih loškega samostana, kakor so bacili jetike, legarja, putike in družih tacihi boleznij! Ker so nune videte, da javna oblast pri naj-

boljši volji ne bode mogla dopustiti, da bi notranja šola ostala v zidovih okuženega starega samostana, kupile so loško graščino, ter nekaj svojih žrtev prenesle tja gori na visočino. Pa to so samo bogatejša dekleta, revniše, ki manj plačujejo, spe pa še dandanes v starem kloštru. Tam spe tudi posli in učiteljce. Če vse to premišljaš, in če se ozreš na tiste visoke in široke stopnice, ki vodijo po holmu navzgor proti gradu, imaš takoj občutek, da imajo te dolge in široke stopnice pred vsem namen, da hodi po njih gospodičina jetika, kadar se hoče preseliti iz starega samostana gori v stari grad, kjer so bili nekdanj »zdravi« sodnijski aresti! Neki izkušen zdravnik nam piše: Če bi ničesar, kar se govori in piše v loškem nunškem samostanu, resnično ne bilo, to pa je tudi glede nakupljenega gradu resnica, da so ga nune brezvestno prenapolnile s svojimi gojenkami. Če bi javna oblast ozirala se na obstoječe predpise, morala bi vsaj tretjina gojenk zapustiti grajske prostore, kjer stanujejo, kakor arniki v sodu. Sicer pa imate prav tudi v družih ozirih. Toraj sanitarna javna oblast, kje si? Mi pri tacihi razmerah ne moremo dati mesta niti najmanjši obzirnosti, in ga tudi v bodoče ne bomo dali! —

— **Volitve na Goriškem.** Piše se nam z Bovškega: Govorica, katero sem Vam pred nekaj dnevi sporočil, da kandidujejo klerikalci v goriški deželni zbor našega c. kr. notarja g. dra. K. M., se vzdržuje. Kot dodatek in kot kuriozum bodi zabeleženo, da tukajšnje c. kr. uradništvo to kandidaturo podpira in da se zanjo razvema celo ženstvo. No, vse to izvažlja nam naprednjakom le smehljaj in ironičen vzklik: Živio bovški Lueger! Tudi znani bivši tukajšnji kaplan, sedaj vikarij v daljnji Trenti, se že pridno peha okrog volilcev. Sedaj ima tu, sedaj tam kak politični misijon. No, o tem prihodnjič kaj — morda celo kaj velezanimivega

— **Geneni venci.** Bližajo se dnevi, ko bo treba z venci, zelenjem in lučicami okrasiti grobove. To je lepa, pijetete polna navada, samo to slabo stran ima, da precej velja. Kakor pa se kaže, so tega ljudje največ sami krivi, ker ne znajo kupiti. Dokaz tega je sinočnji »Slovenec«, v katerem čitamo: »Mesto venca na grob Jakoba Alešovcu sta darovala za škofove zavode preč. gosp. Janez Sajovič, kanonik, 2 K, dr. Evgen Lampe 3 K«. Tu se vidi, kako po ceni se dobe venci, samo da zna človek kupiti. Drugi plačujemo venec po 10 do 20 K in še dražje, g. preč. Sajovic pa dobi kanonika dostojen venec za 2 K, dr. Lampe pa za 3 K, torej za ceno, za katero bi mislili, da niti venca od kopriv ni dobiti. Ta vzgled naj opozori občinstvo, da o Vseh svetih ne bo vencev preplačevalo. Morda je »Slovenec« tako prijazen in pove, kje se dobe tako odličnih mož, kakor sta gg. Sajovic in dr. Lampe, dostojni venci po 2 in po 3 K. Občinstvo bi mu bilo prav hvaležno za tako pojasnilo.

— **Alešovčev pogreb.** V ponedeljski številki je prijavil »Slov. Narod«, da je pokojnemu Alešovcu priredilo »Slovensko pisateljsko podporno društvo« pogreb. Ta vest ni točna. »Slovensko pisateljsko podporno društvo« je res imelo namen, prirediti pogreb pokojniku ter je iz prijaznosti do društva in prijateljstva do pokojnika prevzel g. Fr. Drenik, da ukrene potrebno in da to prijavi vdovi pokojnikovi. Med njegovim pogovorom z vdovo pa je prišel neki gospod in izjavil vdovi, da je že preskrbljeno za dostojen pogreb. Gospoda ni poznal g. Drenik in zategadelj ne vemo, kdo je priredil pogreb. Ker »Slovensko pisateljsko podporno društvo« ni v sijajnih razmerah, in ker se mrtvec ni mogel dvakrat na pare dati in pokopati, se je »Slovensko pisateljsko društvo« drage volje umaknilo.

— **Obrtnim zadrugam v Ljubljani.** Piše se nam: Sestanek zadrughnih načelnikov, odbornikov in združnih članov se dne 18. t. m. vsled slabe udeležbe ni mogel izvršiti, ter se sklicuje istega za v sredo dne 23. t. m. ob polu 8. uri zvečer v gostilni pri »Kroni«. Povdarjati

se mora, da je ta sestanek vsled tega za obrtnike zelo važnega pomena, ker se bode pri istem prečitalo in poročalo o spremembi posameznih paragrafov obrtnega reda, katerega misli visoka vlada v kratkem času predložiti državnemu zboru v pretres in potrdilo. In ker se sprememba obrtnega reda vrši, je treba, da obrtniki istega poznajo, da, predno pride v državnem zboru v debato, stavijo trgovski in obrtni zbornici svoje mnenje in morebitne predloge, da zbornica dalje poroča o nameravanih spremembah. Treba bode pa tudi vse nameravane spremembe obrtnega reda in želje ljubljanskih obrtnikov poročati državnemu poslancu stolnega mesta Ljubljane, da bode s tem poučen in tem lažje zastopal interese svojih volilcev v državnem zboru. Z ozirom na to se vabi vse ljubljanske obrtnike, zlasti vse načelnike in odbornike obrtnih združenj, in zastopnike obrtnikov v trgovski in obrtni zbornici, kakor tudi zastopnike občinskega sveta, da se v čim večjem številu tega važnega sestanka udeležijo blagovolijo.

— **Repertoir slovenskega gledališča.** Danes je repriza opere »Karmen«. V vlogi Escamilla nastopi prvokrat naš drugi baritonist, g. Wildner, bivši član češkega narodnega gledališča v Brnu. — Dne 24. in 26. t. m. pa gostuje v opereti »Mamselle Nitouche« gospa Irma Polakova, član deželnega gledališča v Zagrebu. Za to gostovanje se kaže mej gledališkimi občinstvom največje zanimanje. Opereta je na novo nastudirana, ter igra in poje ulogo Celestina, organista ženskega zavoda, gospod Fr. Lier.

— **Državnoželezničnih uradnikov shod** sklican je za dne 27. t. m. popoldne ob 2. uri na Dunaj, I. Eschenbachgasse 9 v dvorano društva inženjerjev in arhitektov. Na zborovanju se ne bo obravnavalo o željah posameznih uradnikov, posameznih oddelkov, ampak o perečih vprašanjih vsega velikega državnoželezničnega uradništva. Razmere pri c. kr. državnih železnicah so se od povišanja plač sem razvile tako neugodno, da je pretežni večini uradnikov odvzeto vsako upanje, da pridejo v plačilne vrste, ki odgovarjajo sedanjim dragini vseh ljubljanskih potrebščin. Omeniti je treba v tem oziru samo, da so povišanja (avancementi) postala v zadnjem času vedno redkejša in da tudi nikakor ni sistemiranih dovolj mest. Pri južni železnici in pri mnogih drugih privatnih železnicah so že zdavnaj opustili meje med različnimi plačilnimi kategorijami. Kar pa je mogla storiti privatna železnica, to bi tem lažje storila uprava c. kr. državnih železnic, posebno, ker bi morala glede na personalne zadeve, zlasti na plačo in starostno preskrbljenje korakati v prvi vrsti. Ali naj bodo zaradi baje slabih prometnih dohodkov odgovorni državnoželeznični uslužbenci, ali naj zaradi tega opravljajo težko, odgovornosti polno službo za manjšo plačo kot njihovi kolegi pri večini privatnih železnic in brez najmanjšega upanja, da avanzirajo in ne da bi jim bilo zagotovljeno primerno starostno preskrbljenje? Ako je mogoče, da se premjemki državnih železnic, ki se bodo povišali vsled davka na vožne listke kar nanaglem za letnih 5—6 milijonov kron, vporablja za tuje resorte, zakaj se potem uprava brani, izpolniti že zdavnaj znane in pravične zahteve državnoželezničnega osebja? Naposled se omenja, da so povabljeni na to zborovanje državnoželezničnih uradnikov tudi gospodje državni poslanci, ki bodo gotovo v državnozbornem zasedanju energično zastopali pravične zahteve in eksistenčna vprašanja državnoželezničnih uradnikov.

— **Sobotni zabavni večer „Narodne čitalnice“ v Ljubljani,** katerim je to društvo otvorilo vrsto zabav v sezoni 1901/2, imel je v splošnem prav lep vspeh. Meščanska godba svirala je marljivo in precizno ter pokazala, da izvrstno napreduje. Moški kvartet (gg. V. Črnko, A. Svetek, J. Završan in J. Jak) rešil je svojo nalogo posebno častno, tako, da je moral ponavljati vsako točko. Posebno je ugajal čveterospev »Kaj bi te prašal«, katerega je uglašil g. cand. iuris A. Svetek. Mladi skladatelj, kateri nas je že parkrat iznenadil s prav lepimi

čvetrospevi, dokazal je iznova, da je talent in da posebno dobro ume zadeti nežno struno. Počastili so večer med drugimi s svojo navzočnostjo tudi gg.: Nj. ekselencja feldmaršallajtnant pl. Chavanne, podpolkovnika pl. Lukanc in Lavrič, župan Hribar in mnogo častnikov tukajšne garnizije. Po končanem vspredu razvil se je živahen ples.

— Zakaj prihajajo brzojavne nakaznice strankam vedno-le v nemškem jeziku? Nam je znano, da so se izdale naredbe glede rabe jezikov pri ces. kr. poštah; da se morajo slednje namreč posluževati istega jezika (deželnega), kojega rabi stranka, in to bodisi v govoru, bodisi izdajah potrdil, tiskovin, dokumentov itd. Istina je in moramo priznati, da se tukaj na Kranjskem dotične odredbe izvršujejo v poštini zadevah, ne pa tako v brzojavnih. Tako nam še marsikateri urad usiljuje pri slovenskih brzojavkah nemška imena dotičnih postaj, od koder brzojavka prihaja. Tako pride človek večkrat v zadrego, saj se vendar ne uči celi svet nemškega zemljepisja. Brzojavne nakaznice pa dobivamo brez izjeme le v nemškem jeziku. Ne le, da to postopanje glede postavno določene ravnopravnosti slovenskega jezika ni pravilno, ampak je z ozirom na ministerialne odredbe tudi nelogično, ker v teh odredbah ni omenjena nikakoli izjema radi brzojavnih nakaznic. Neki poštni uradnik nam je pojasnil v tej zadevi, da se ne more postopati drugače, ker vsebina dotične brzojavke je interna uradna zadeva, in notranji uradni jezik pri poštah da je nemški. Tistemu uradniku ne zamerimo, ker mu je vcepjen birokratičen nemški duh, če prav je narodnjak drugače. Merodajen za nas on ni, merodajne so za nas le — postave, in teh se mora držati tudi poštna uprava. Ne izgubljam glede notranjega uradnega jezika za sedaj nikakih besed, ker je isti v tem slučaju irelevanten. Briga nas tukaj le to, da kar strankam pride v roke, mora se glasiti v istem jeziku, kojega se stranka poslužuje. Pri brzojavnih nakaznicah tedaj v tem, kojega je rabil odpošiljatelj denarja. Ta poslednji določil, v katerem jeziku naj pošta izda prejemniku denar. Kako pa vendar pridemo do tega, da moramo podpisavati stvari, katerih ne razumemo, odnosno, da nam pismonoša mora tolmačiti vsebino brzojavke? — Neverjetno!

— Obsojeni socialni demokratje. Te dni so bili nekateri idrijski laži-socialni demokratje obsojeni na primerne kazni, ker so pri deželnozborskih volitvah nabili neke lepake, ne da bi bili to oblastvu naznanili. Radovedni smo, če bo dekan Arko zanje segel v žep.

— Pomanjkanje stanovanj v Radovljici je jako občutno in so nekateri uradniki v največji stiski za bivališča. Vlada je vsled tega od radovljiške občine zahtevala, da mora sezidati hišo s šestimi stanovanji, drugače, da se uradi premeste iz Radovljice. Občina hoče temu ugoditi, sezidati novo šolo in staro šolo predelati za stanovanja. Vsled te kalamitete se je zopet zavlekla zgradba novega uradnega poslopja, ker vlada se neče prej odločiti za to stavbo, dokler ne bo preskrbljeno za stanovanja.

— V znamenju noža. V neki gostilni v Sv. Križu pri Trziču so se fantje stekli. Katoliško-narodni Janez Merkun je pri ti priliki zabodel nož Jož. Perkotu tako v prsa, da se je ta brez zavesti zgrudil.

— Stavbena kronika. Koncem letošnje jeseni neha šesta stavbna doba po potresu, in bo Ljubljana imela dovršena zadnja novozgrajena poslopja velikega obsega. Jedno izmed teh je že otvoreno, troje pa se jih otvori prihodnje leto. To so: Justično poslopje in deželni dvorec, v katerih se izvršujejo zdaj še nekatera zidarska, podobarska, mizarska, steklarska, kamnoseška, slikarska in podobna dela, nova mestna ubožnica v Bohoričevih ulicah, ki je razen notranje oprave dodelana, ter mestna dekliška šola pri sv. Jakobu, koje otvoritev se je že vršila začetkom oktobra. Razen teh je še nekaj novih, deloma že, deloma jih bo prihodnje leto v uporabi; namreč: hiša Ivana Dražila na Mirji, Bahovčeva na Radeckega cesti, Prekerjeva v Prulah in Fr. Bahovčeva ob Sodnijski cesti. Zgradba nove dr. Val. Križperjeve hiše na voglu Miklošičeve in

Sodnijske ceste je do prvega nadstropja dodelana, istotako je docela dovršen ograjni zid pri pralnici justične palače in okoli ječ. Glavni kanal od justične palače — in sicer panoga po Sodnijski in Miklošičevi cesti do frančiškanske cerkve je večinoma že dodelan, istotako oni od nove ubožnice do Zaloške ceste. Pred Virantovim vratom je dala kranjska hranilnica postaviti železno ograjo na kameniti podlagi ter koncem te olepšati vogelno zidovje s primeranim podobarskim okraskom, ob vznožji ograje pa položiti asfaltni tlak, kar vse daje Trubarjevi ulici kaj čedno lice. Mestna dekliška šola dobi v kratkem ploščat tlak, desni hodniki ob Karlovski cesti pa so z malo izjemo že vsi z enakimi ploščami tlakovani. Na novo prebarvani sta bili zadnji čas hiši št. 14 Karola Roma na Poljanskem nasipu in št. 18 na Poljanski cesti. Slovensko delavsko stavbno društvo je tudi letos zgradilo za delavske rodbine par novih hiš, prihodnje leto bode pa nadaljevalo, za prihodnjo spomlad pa so projektirane zgradbe novih dvonadstropnih hiš na mestnih (prej deželnih) parcelah na mestu stare bolnice ob Dunajski in Sodnijski cesti in med Dalmatinovimi ulicami, in sicer: Fr. Čudna, Štefana Pogačnika, Ivana Hribarja ter »Narodne tiskarne«, razen teh se prične graditi v Prulah poslopje za državno obrtno šolo, ter podaljša Židovska steza do Vegovih ulic. Stavbna sezona trajala bode še 3—4 tedne, delavcev in materiala je še dovolj na razpolago. Nezgodna je zadnja dva tedna ni nobena prigodila. S prihodnjim letom prične se zopet normalno stavbno gibanje. Pomanjkanje stanovanj v Ljubljani in njih draginja sta pa že zdaj občutna in mora več civilnih kakor vojaških strank stanovati zunaj mesta. A boljših razmer ni še pričakovati tako kmalu.

— Hrvatske gledališke predstave v Trstu priredi tekom prihodnjega tedna potovalna dramatična družba g. Cirića.

— Slov. akademično društvo „Slovenija“ na Dunaju. Na prvem občnem zboru je bil za tekoči zimski tečaj voljen sledeči odbor: Cand. med. Mavričij Rus predsednikom; cand. iur. Fran Podboj podpredsednikom; stud. med. Vekoslav Spindler tajnikom; stud. iur. Fran Černé blagajnikom; stud. phil. Janko Šlebinger knjižničarjem; stud. iur. Josip Kunc arhivarjem; stud. iur. Gregor Žerjav gospodarjem; stud. iur. Ognjeslav Malnerič in stud. med. vet. Adolf Ribnikar namestnikoma.

— Martinov „Jour-fix“ priredita na čast svojemu predsedniku, gospodu Martinu Malenšku, šentpeterska moška in ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, v nedeljo, dne 10. novembra t. l. v restavraciji gospoda Iv. Hafnerja na sv. Petra cesti št. 47.

— Mejnarodna panorama, ki se je, kakor v vseh drugih velikih mestih, tudi pri nas stalno nastanila s svojo filijalko, postaja od dne do dne bolj priljubljen zavod, ki ni samo zabaven nego tudi jako poučen, posebno še za mladino. Izredno krasno izdelane so ravno zdaj razstavljene slike renske doline od Mougunca do Kolonije, ki je tako bogata na romantičnih in slikovitih pokrajinah, mogočnih še stoječih gradovih in razvalinah, kazočih o nekdanjem sijaju tu bivajočih vitezev. Podobe so izdelane s toliko plastično istinitostjo, katero še posebno povzdigujejo bujne barve, da se oko le težko loči od njih. Prihodnje nedeljo pridejo na vrsto slike s Francoske: Lyon, Marseille in Boulogne ob morju.

— Aretovanje. Mestna policija je prišla včeraj agenta F. P., kateri je bil od deželnega sodišča ljubljanskega v policijskih listih zasledovan zaradi hudodelstva poneverbe.

— Promet na električni cestni železnici je oviral Zakotnikov hlapec z vozom, na katerem je imel okoli 16 m dolgo smrekovo deblo. Na ovinku sv. Florijana ulic ni mogel takoj zaviti in tudi ne speljati, vsled česar je bil promet oviran. Voženci na električnih vozih so morali na tem mestu presedati.

— Ženo je pretepal potovalec I. U. Žena je prišla z otrokom po moža v gostilno »pri Lahu« in ga prosila, naj gre domu. To je moža tako raztogotilo, da jo je udaril s pestjo po očesu.

— Huda žena. V Kolodvorskih ulicah so imeli danes zjutraj lepo zabavo. Neka žena je vrgla svojega moža na ulico, kar je vzbudilo seveda mnogo smeha.

— Desertiral je rekrut 17. pešpolka Jakob Selan.

— Mestna posredovalnica za delo in službe. Telefon št. 99. Od 11. do 17. oktobra je dela iskalo 15 moških delavcev in 40 ženskih delavk. Delo je bilo ponudeno 14 moškim delavcem in 30 ženskim delavkam. Stanovanja 1 najemnik stanovanja, 1 oddajatelj mesečne sobe; 69 delavcem je bilo 42 odprtih služb nakazanih in v 28 slučajih se je delo vsprejelo in sicer pri 7 moških delavcih in 21 ženskih delavkah. Od 1. januarja do 17. oktobra je došlo 2387 prošenj za delo in 2209 deloponudb 3751 delavcem je bilo 2231 odprtih služb nakazanih in v 1463 slučajih se je delo vsprejelo. Delo ali službe dobe takoj 1 s slasičar, 1 sodar, 1 hotelski sluga, 5 konjskih hlapcev, 1 natakarica, 1 gostilniška kuharica, 2 dobri kuharici, 1 gospodinja, 4 deklice za vsako delo, 2 deklici k otrokom, 2 kuhinjski deklici, 2 dekli za kmetska dela. Službe iščejo 2 trgovska pomočnika, 1 knjigovodkinja, več blagajničark in trgovskih prodajalk, 1 stenograf, 1 kurilec, 1 oskrbnik. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

— Iz slovanskega sveta. Hrvatje se pripravljajo slovesno obhajati 100letnico bana Jelačića. — Jugoslovanska akademija znanosti in ved namerava svojemu nekdanjemu predsedniku dru. Franju Račkemu na osrednjem mirodvoru v Zagrebu postaviti spomenik. — Za grob pokojnega razkralja Milana dovršen je ravno marmornat spomenik s podpisom: »Tempus est meum ius.« Zdaj je razstavljen v deželni obrtni šoli v Zagrebu — potem ga odpeljejo v samostan Krušedol, kjer počiva Milan. — V Pragi je 30 Slovencev zapisanih na vseučilišču. — V Pragi so v soboto zgoreli veliki mlinci ob Vltavi, škoda je ogromna.

*** Nepotrebno.** Poljski »Czas« javi iz Beča zlo vest, da namerava vlada zdražiti tobak in smodke.

*** Skrivnostni umor.** Iz Curiha javljajo, da je ustrelil pri Auran-u v soboto opolnoči mlad mož svojo ženo; potem je pomeril z revolverjem tudi vase, a se je slabo zadel. Zato je tekel k reki Ari; tam se je slekel ter skočil v vodo. Identičnost nesrečnega para doslej še ni dognana.

*** Cela vas zgorela.** Kakor javljajo iz Vratislave, je uničil ogenj pretekli četrtek popolnoma rusko vas Šlenzano pri Lelovu. 346 posestev je do tal zgorelo. Ogenj se je razširil tudi do vasi Staromiše, ki je oddaljena 3 kilometre od Šlenzane ter je tudi tam upeljal 22 posestev. Beda je nepopisna. 1500 ljudi je brez strehe. Zgorela je tudi služkinja in trije otroci.

*** Mamut najden.** Popolnoma nepoškodovanega mamuta, z mesom, dlako, da celo z želodcem, v katerem so še neprebavljene snovi zadnje hrane, so našli v Sibiriji. Petrogradska akademija je odposlala posebno komisijo v Kolymak, da preskrbi vse potrebno za varno izkopanje gorostasne živali, obenem pa ima pregledati vse, kar se da v okolišju najdišča zanimivega zapaziti.

*** Morilčeva glava.** Nemški vojski donesli so s Kitajskega glavo obglavljenega Kettellerjevega morilca Eng-Haia baš te dni v Berlin. Ne ve se še, ali je bila pri tej priliki kaka parada ali govor.

*** Muha in zaplivki v želodcu.** Te dni je umrl na Dunaju 23letni sin pivovarnarja Kuffnerja. Zbolel je aprila meseca in je mogel živati v zadnjem času le tekočo hrano. Večkrat je bljuval ter je občutil strašne bolečine v želodcu. Zdravniki, mej njimi prof. dvorni svetnik Nothnagel in dr. Pollak, si tega nikakor niso mogli raztolmačiti. Šele po smrti Kuffnerja, ko so ga obducirali, se je vsa bolezen razjasnila. Kuffner je požrl nekoč živo muho; ta pa je zalegla v mladeničevem želodcu zaplivke, ki so počasi razjedali želodčno kožo, vsled česar so se pojavile razne želodčne bolezni. Muha je bila še v želodcu.

*** Pes v blagajnici.** V Berlinu je prišel nedavno k državni banki trgovec Landsberg z raztrganimi ostanki 10.000 mark, katere je imel shranjene doma v svoji železni blagajnici. V to blagajnico pa je zaprl nekdo iz nepaznosti majhnega psa; trgovec je ravno isti čas odpotoval ter se je vrnil šele v osmih dneh. Ves ta čas je bil tudi v blagajnici zaprt pes, ki je vsled silne lakote grizel bankovce, a je naposled vendarle poginil. Ko se je osmi dan vrnil Landsberg in je odprl blagajnico, je našel psa mrtvega, bankovce pa zelo zgrizene. Vendar mu je banka izplačala denar, ker so bile številke bankovcev in drugi potrebni znaki še videti.

*** Pasteur-ova razmišljenost.** Veselo dogodbico je prijavil ravno Figaro ob priliki odkritja spomenika slavnemu Pasteuru v Arbois. Imel je namreč Pasteur tudi ono razvado — učenih in tudi neučenih profesorjev — da je bil čisto razmišljen. L. 1871 po vojni posetil je v Clermontu svojega najljubšega nekdanjega dijaka in pri mizi razpravljalo se je o verskih rečeh. Nasprotna mnenja so se postrila in slednjič Pasteur, pozabivši kje je, in kakor bi sedel za svojo katedro — je nenadoma vstal ter resno zavrnil: »Mladi gospod, vi ste predren... Poskrbite, da mi izginete izpred oči« in pri tem mu je pokazal vrata. Mladi učenjak je respektoval svojega razmišljenega učitelja ter je odšel iz svoje hiše, da poobeduje v sosednjem hotelu... Tam pa je prišel kmalu za njim slavni Pasteur in smehljaje se je opravičeval.

*** Vseučilišče za plesalce.** »New York Journal« poroča: Cléo de Mérode hoče ustanoviti v Ameriki »dance university«, vseučilišče za ples, v katerem se bodo učili plesati najboljše plesalke vsega sveta. Okoli se bode zbrala lepa Mérode najboljše baletne mojstree, katere skliče skupaj od vseh vetrov. Ti baletniki bodo vseučiliščni profesorji.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 22. oktobra. V današnji seji poslanske zbornice je Stein interpelliral prezidenta Vetterja, zakaj ni omenil smrti Mac Kinleya. Razprava o nujnem predlogu radi odprave mitnic s 1. januarjem, se je jako viharno končala. Vsi govorniki so finančnega ministra ostro prijemali. Ko je minister izjavil, da je odprava mitnic nemogoča, dokler ni dotični odpadek v drž. dohodkih nadomeščen, nastal je velik hrup. klici: Proč z mitnicami! Proč z njim! Zbornica je nujnost odobrila in predlog soglasno sprejela. Sledila je razprava o nujnih predlogih glede podržavljenja raznih železnic.

Dunaj 22. oktobra. Uradni list prijavlja imenovanje dvornega svetnika Kanera sekcijiskim šefom v učnem ministrstvu.

Pariz 22. oktobra. V Linguizetti na Korziki so pri občinski volitvi nastali veliki izgredi. Dva člana volilne komisije sta bila ustreljena, 7 oseb je težko, večinoma smrtonevarno ranjenih.

London 22. oktobra. V tukajšnjih poučenih političnih krogih se vzdržuje mnenje, da je bil Dewett pred nekaj meseci težko ranjen, in da je sedaj vsled tistih ran umrl.

Bruselj 22. oktobra. Transvalska legacija nima še nobenega poročila o smrti Dewettovi in tudi ne verjame, da bi bile iz Londona razširjene tozadevne vesti resnične.

London 22. oktobra. »Daily Telegraph« potrjuje, da je Botha pobegnil v deželo Svazi, pravi pa, da je večji del njegove armade še obkoljen od Angležev in se ne more ganiti.

Novi York 22. oktobra. Transvalski zastopnik je izročil prezidentu Roosevelt posebno pismo Krügerjevo in imel z njim ob navzočnosti ministra zunanjih del dolgo posvetovanje. Nekateri listi pripisujejo temu velik pomen, dočim trdi »New-York Herald«, da se bo prezident Roosevelt glede južnoafriške vojne ravnal po vzgledu svojega prednika in da nikakor ne misli na kako intervencijo v korist Burov.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali: Za Prešernov spomenik. Kuharica „pri Roži“ 3 K za v kuhinjo vrženega zajca. Neznane daritelju, ki je pri tem izrekel besede: „To ga imate“, izreka kuharica: „Bog lonej!“

Foulard-svila po 65 kr.

do 3 gld. 65 kr. meter za bluze in obleke, ter „Henneberg-svila“ v črni, beli ali pisani barvi od 65 kr. do 14 gld. 65 kr. meter. Vsakomur franko in s plačano carino dostavljena na dom. Vzorci se dopošljejo takoj. Dvojna poštnina v Švico.

G. Henneberg, Seiden-Fabrikant Zürich, (k. u. k. Hof.)

Tinktura zoper kurja očesa

gotovo najboljšo sredstvo za hitro odpravo kurjih oces, trde kože itd. Stekleničica z rabilnim navodom 25 kr.

Dobiva se v deželni lekarni „pri Mariji Pomagaj“ M. Leustek-a v Ljubljani.

Se dobiva povsod!

neobhodno potrebna zobna Crème vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Domače priznanje!

Veselslavna tvrdka Žnideršič & Valenčič v Ilir. Bistrici.

Jaz podpisani dobival sem testenine iz raznih tovarn. Šele pred nedavnim časom sem si nabavljati proizvođa za služne Vaše tvrdke. Sprevidel sem, da so Vaše testenine najboljše, kar jih dosedaj poznam, a tudi občinstvo se jih poslužuje z največjim zadovoljstvom.

Tem potom dolžan sem izrekat slavni Vaši tvrdki najiskrenejšo zahvalo za mi pošljano blago.

Obenem jih pa vsakemu najtoplejšo priporočam.

Pozivljam tudi vse naše rodoljubne trgovce: Podpirajte našo „Prvo slovensko tovarno testenin“!

Ljubljana, 3. mal. srpana 1901. Andrej Kranjec trgovec.

Umri so v Ljubljani:

Dne 18. oktobra: Zofija Rozman, gostilničarjeva hči, 9½ leta, Spitalske ulice št. 6. jetika. — Viljem Čošnovar, delavčev sin, 4 mes., Tržaška cesta št. 24. Črevesni katar.

Dne 19. oktobra: Mihael Dimnik, zasebnik in posest, 72 let, sv. Petra cesta št. 83, otrpnenje srca.

V deželni bolnici: Dne 17. septembra: Jakob Alešovec, pisatelj, 8 let, kap. — Marjeta Ložar, dninarica, 73 let, prisad.

Meteorologično poročilo.

Vitina nad morjem 306,3 m. Srednji srčni tlak 736,0 mm.

Okt.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24 urah
21.	9. zvečer	734,0	14,0	sl. sever	oblačno	
22.	7. zjutraj	730,8	13,2	sl. jzhod	oblačno	
	2. popol.	731,6	11,1	sl. jzhod	dež	30 mm.

Srednja večerajšnja temperatura 14,5°, normale: 9,5°.

A. Agnola
Ljubljana
Dunajska cesta št. 13.

Velika zaloga steklenine, porcelana, svetilk, zrcalov, šip itd. itd. po najnižjih cenah. 43

Dunajska borza

Skupni državni dolg v notah	98,45
Skupni državni dolg v srebru	98,30
Avstrijska zlata renta	118,75
Avstrijska kronska renta 4%	96,50
Ogrska zlata renta 4%	118,60
Ogrska kronska renta 4%	92,75
Avstro-ogrski bančne delnice	102,50
Kreditne delnice	616
London vista	238
Nemški državni bankovci za 100 mark.	117,25
80 mark	23,45
80 frankov	19,03
Italijanski bankovci	92,60
C. kr. cekini	11,31

Josip Kosem, c. kr. oficial pri finančnem ravnanstvu, javlja tužnim srcem v svojem in v imenu svojih otrok **Danice** in **Ivice**, kakor tudi v imenu sorodnikov vsem prijateljem in znancem pretužno vest, da je Vesemogočni izvolil poklicati k sebi iskreno ljubljeno, nepozabno mu soprog, oziroma mater, hčer, sestro in teto, blagorodno gospo

Josipino Kosem roj. Triller

danes, dne 22. t. m., ob 1/6. uri zjutraj, po dolgi in mučni bolezni, prevideno s sv. zakramenti za umirajočo, v 26. letu njene starosti.

Pogreb predrage nepozabne rajnice boče v sredo, dne 23. t. m., ob 1/5. uri popoldne iz hiše žalosti, Krakovski nasip št. 22, na pokopališče k sv. Krištofu.

Sv. maše za dušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

Predrago rajnico priporočam v blag spomin in molitev!

V Ljubljani, dne 22. oktobra 1901.

Zahvala.

Za prisrčne dokaze iskrenega sočutja, katero nam je ustno in pismeno došlo povodom smrti našega predobrega in nepozabnega očeta, starega očeta, brata in strica, gospoda

Mihaela Dimnik-a

bivšega gostilničarja, mesarskega mojstra in meščana stolnega mesta Ljubljane

kakor tudi za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu in za mnoge krasne poklonjene vence izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem svojo najtoplejšo zahvalo. Še posebno se pa zahvaljujemo prečastiti duhovščini za gniljivo petje, slavni mesarski zadrugi in prijateljem rajnega, kateri so od daleč prihiteli izkasat mu zadnjo čast. Bog povrni!

Ljubljana, dne 21. oktobra 1901.

(2313) **žalujoči ostali.**

Izurjen stenograf

v slov. in nemškem jeziku, s večletno prakso, kaligraf s brso kurentno pisavo (2299-2)

išče slušabe.

Ponudbe pod „Stenograf“ na upravištvu „Slov. Naroda“.

Prav dobro ohranjen

parni stroj

najboljšega sistema — 6 konjskih močij se prodaja. (2314-1)

Oskrbništvo pivovarne bratov Reininghaus Ljubljana-Šiška.

Gos. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Carih, Genevo, Paris, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marjine vane, Heb, Franzove vane, Karlove vane, Prago, (direktni voz I in II. razreda), Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 10. uri zvečer osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vozovi I in II. razreda.) — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Solnograda, Lince, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, (Monakovo-Trst direktni vozovi I in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marjinih varov, Plzna, Prage, (direktni vozovi I in II. razreda), Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta. Zella ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak z Dunaja. Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz Novoga mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 44 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob 8. uri 35 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer, ob 10. uri 5 m le ob nedeljah in praznikih v oktobru, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. (1393)

Tuja gospodična poučuje

(2311)

v francoskem, laškem in nemškem jeziku.

Krojaške ulice št. 8, III. nadstr.

Oprava se prodaja.

Nova, elegantna kompletna oprava jedilne sobe, nekaj druge lepe sobne oprave in oprave za otroke se prodaja zaradi preselitve. Plačevanje tudi v mesečnih obrokih. (2306-2)

Kje? pove upravištvu „Slov. Nar.“.

Gospodična

z dobrimi spričevali, izvežbana v knjigovodstvu, z znanjem slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, kakor tudi v stenografiji, želi vstopiti v kako pisarno, ali v kako trgovino kot blagajničarka. — Ponudbe prositi na naslov: L. K. Židovska steza št. 4, prtiličje. (2303-3)

Gostilna s pekarijo

obstoječa iz pekarijske sobe, 2 gostilniških prostorov, salona za 300 oseb, ledenice, kleti za vino, kleti za zalogo piva, dveh sob za stanovanje in shrambene sobe, dá se v najem pod ugodnimi pogoji v **Šmartnem pri Litiji**.

Natančneje pri lastniku **Janezu Wakonigg-u istotam.** (2312-1)

Jos. Leuz

trgovina z deželnimi pridelki na debelo.

Reseljeva cesta št. 1.

Kupujem po najvišjih cenah suhe jedilne gobe, sejalni želod, posušen želod, divji kostanj, dobro seno za konje, češmin in sveže smrekove storže. (2270-3)

Specijalna trgovina za kavo Edmund Kavčič

v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti pošte priporoča

kavo Santos dobrega ukusa po gld. 1— kilo

„Nellgherry“ aromatično-krepkega okusa 1,40

„Piraldy“ najfinejšega okusa 1,60

Poštne poslatve po 5 kil franko.

Vsakovratno **špecijsko blago** v najboljši kakovosti. (12-204)

Glavna zaloga J. Klauerjevega „Triglava“.

Dobre cenene ure

s 3letnim pismenim jamstvom razpošilja zasebnikom

HANNS KONRAD

tovarna za ure in eksportna hiša zlatin Most (Brüx) Češko.

Dobra nikelnasta remontoarka . . . gld. 3,75

Prava srebrna remontoarka 5,80

Prava srebrna verižica 1,20

Nikelnasti budilec 1,95

Moja tvrdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in tisoč priznanih pisem. (2611-89)

Ilustrovani katalog zastoj in poštnine prosto.

Velika zaloga (101-70)

Styria-, franco-skih Peugeot-, Austria-koles.

pristnih Jos. Reithoffer sinov

Pneumatik

katero nudim po isti ceni, kakor tovarna.

Pristne švicarske žepne ure, budilke, stenske ure, verižice, prstane itd. itd. Namizne oprave (Besteck).

Najboljši šivalni stroji.

Najnižje cene in jamstvo! Z vsem spoštovanjem

Fr. Čuden,

urar in trgovec, na Mestnem trgu št. 25, nasproti rotovža.

Ceniki brezplačno in poštnine prosto.

Lekarna „pri orlu“

v Ljubljani, Jurčičev trg št. 2

priloga: Povsod znane „Dunajske želodčne kapijle“, 1 stekl. 20 h, 6 stekl. 1 K. **Baby-puder**, priljubljen in jako cenen trosilni prašek za otroke, 1 majhna skatljica 30 h. 1 večja skatljica 50 h. **Menthol-prašek za zobe**, jako dober in neškodljiv, v plehastih skatljicah à 60 h. K temu **Menthol zobna in ustna voda** (tudi zoper zobobol), uničuje slab duh po kadenju in jedilih. 1 v. stekl. 1 K.

Tudi se v lekarničnem laboratoriju izdelujejo **zanesljivo močna, čista kemična sodovica in pokalice.**

S cenami lahko konkuriram z vsako tvrdko. Lastnik: 43

Mr. Ph. Mardetschlaeger, lekarnar in kemik.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg št. 11.

Zaloga vsakovrstnih **klobukov in čepic** perila, kravat itd. 43

po na juž jih cenah.

Mehanik Ivan Škerl

stanuje samo

Opekarska cesta št. 16.

Šivalni stroji po najnižjih cenah. Stelke in v to stroko spadajoča popravila izvršuje dobro in ceno. 43

Vnanja naročila se točno izvršé.

Kdor kupuje sukneno blago

ogleda naj si novo urejeno sukneno skladišče tvrdke

R. Miklauc

Ljubljana, Špitalske ulice št. 5

kjer se lahko prepriča o cenah brez primere.

Glavno skladišče **Loškega ševioa (sukna)** katero blago je znano dobro in se prodaja po tovarniških cenah.

Sukneni ostanki 43

različnih vrst za polovico cene. Vzorci pošilja na zahtevanje poštnine prosto.